

ARKEOLOGISK RAPPORT

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn og informasjon om undersøkelsen.....	2
Kulturmiljø i tiltaks- og influensområder.....	2
Registrering.....	5
Resultat av registreringen.....	5
Avslutning.....	23
Vedlegg.....	25

Bakgrunn og informasjon om undersøkelsen

Det planlegges ny demning og høyere regulering av Langevatn. Ny kraftstasjon og tunnel ved Åstølsvatn. Nye strømtraseer fra Ljosland til Breland, Åstøl til Hodna og fra Bortelid til Logna.

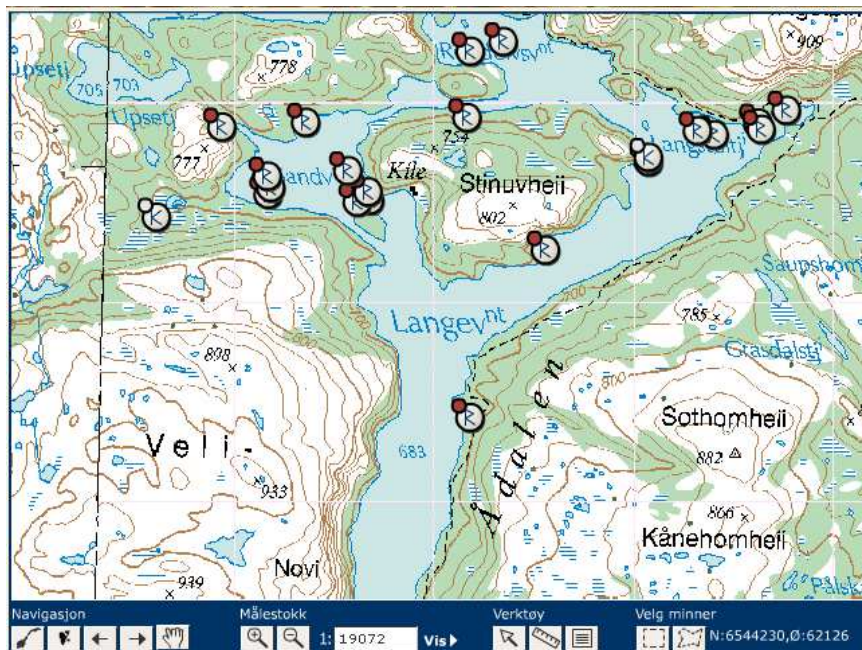
Det ble på møte den 16. juni 2011 avtalt at fylkekonservatoren skulle foreta en registrering og en vurdering av kulturminner og kulturmiljø i planlagte tiltaksområder.

Registreringene ble foretatt av Hege Andreassen den 30/8, 12/09, 15-16/9 og 26/9 2011. Synlige kulturminner er registrert. Men det ble ikke foretatt søk etter kulturminner under bakken. Det er derfor ikke foretatt en fullstendig registrering etter kulturminneloven § 9.

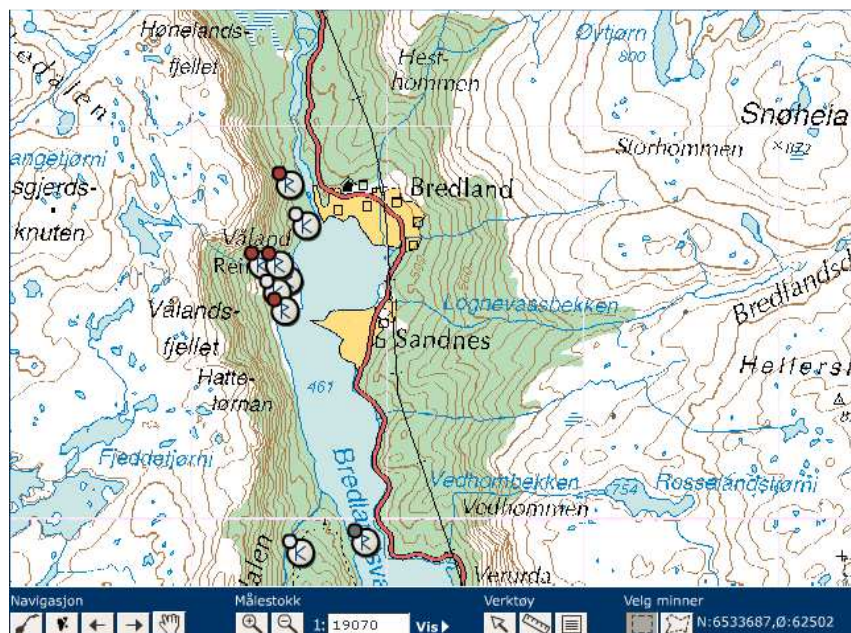
Kulturmiljø i tiltaks- og influensområder

Oversikt over tidligere registrerte kulturminner i områdene Langevatn (Ljosland), Breland, Åstøl, Hodna, Logna og Bortelid.

Langevatn: I forbindelse med registreringer av kulturminnekart for Setesdal Vesthei - Ryfylkesheiene i 1995 (senere revidert), ble det registrert fire stølsområder ved magasinet. Bare ID:112208 (stølsvoll) er registrert i Askeladden. De tre andre vil bli lagt inn så snart som mulig. Det gjelder den nedlagte stølen Stinta (helt nord i magasinet), Kile og en neddemt støl i Langestøltjørni. I område Langevatn er det registrert 13 boplass/aktivitetsområder, 6 jernvinneanlegg, 2 funnsted og to annen type lokalitet. ID: 112196, 112197, 112199, 112200, 112202, 112203, 112204, 112205, 112206, 112207, 112208, 112209, 112210, 112212, 112213, 112214, 112215, 112216, 112395, 112396, 112399, 112401, 113176 (se rapport fra Nye Skjerka registreringen og Askeladden).

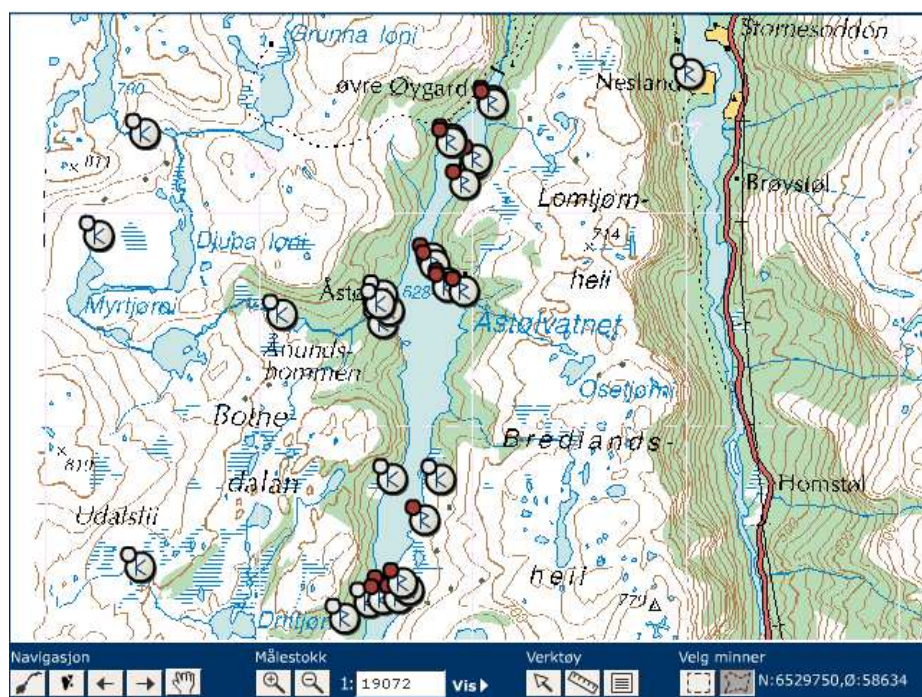

Breland: på vestsiden av Brelandsvannet er det registrert; 6 Heller ID: 113471, 69260 og 78354. Tre tufter, to setervoller, og diverse groper/grøfter ID: 30163, 78355, 110504, 110505, 110506. Slagghorekomst ID: 112391 (se vedlegg 2)

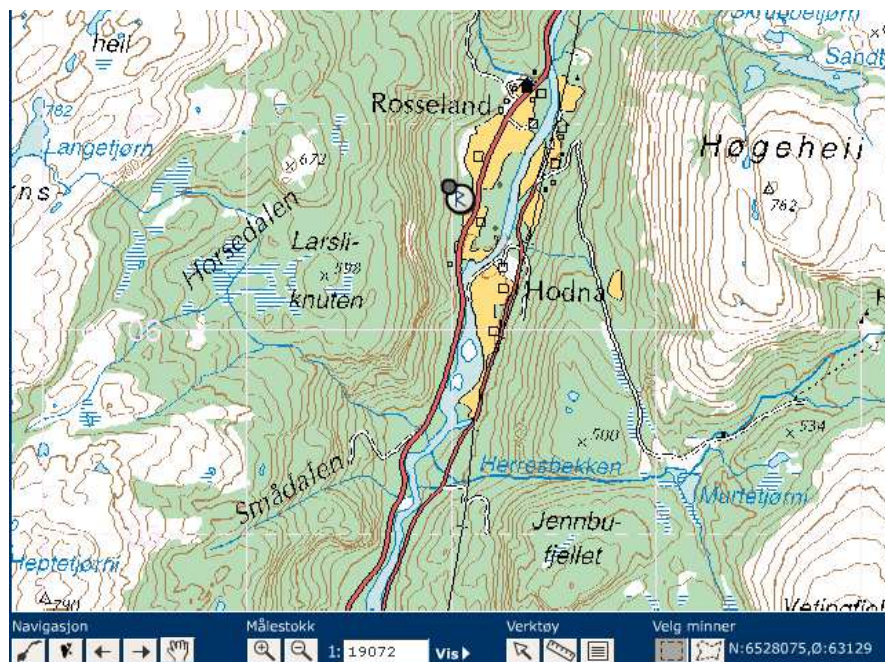

Kart hentet fra Askeladden viser distribusjonen av registrerte kulturminner i Området Breland-Våland.

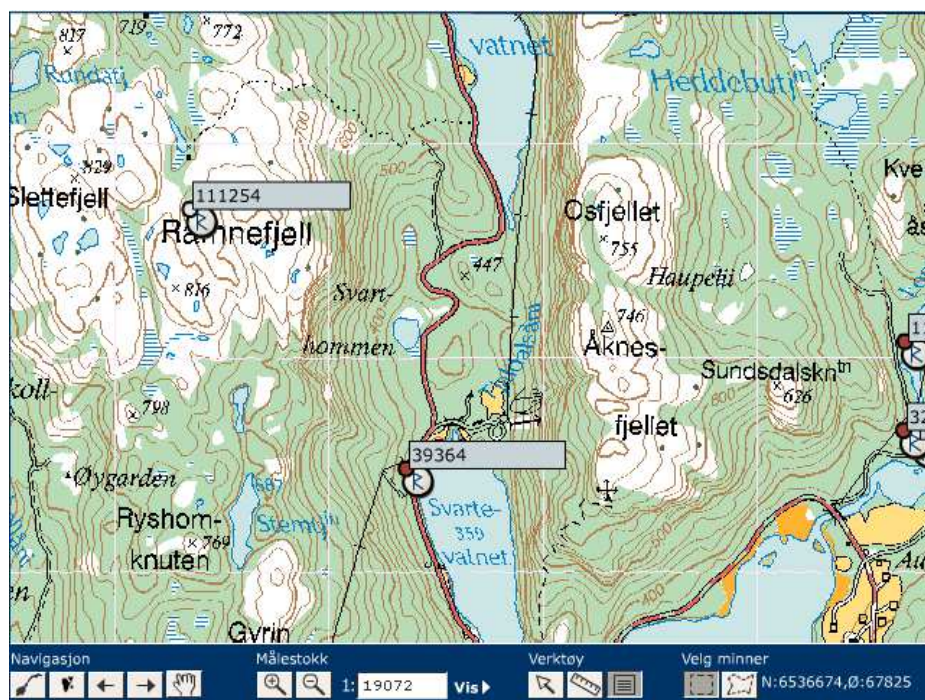
Åstøl: I området Åstølsvatnet er det tidligere registrert 7 annen type lokalitet, 1 jernvinneanlegg, 7 bosetting/aktivitetsområder, 4 annen arkeologisk lokalitet. ID: 110293, 110302, 111848, 111849, 111986, 112167, 112168, 112169, 112170, 112172, 112174, 112175, 112176, 112177, 112179, 112181, 112388, 113579, 112181, 112388, 113579, 110294, 113583 (se rapport fra Nye Skjerka registreringen og Askeladden).

Hodna: I området Hodna er det kun tidligere registrert en Haug med status uavklart, ID: 19357

Logna: I området Logna er det registrert et gravfelt, bestående av en gravhaug og en uavklart haug. ID: 39364.

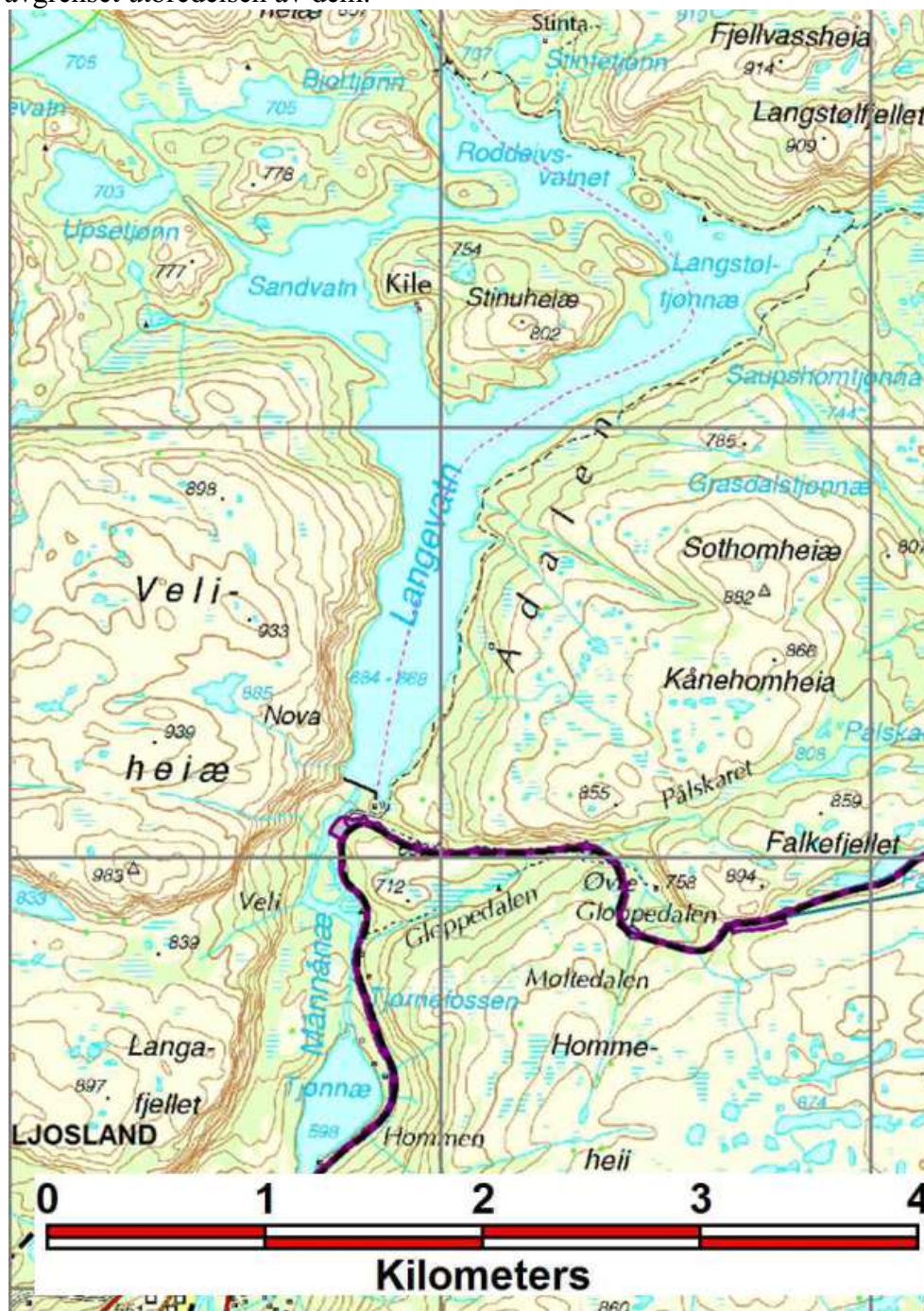
Bortelid: I området Bortelid, vest for hyttefeltet er det ikke tidligere registrert noen kulturminner i følge Askeladden.

Registrering

Det ble kun foretatt overflateregistrering, bortsett fra på Øvre Øygarden hvor det ble gravd noen prøvestikk. Det ble registrert i nye strømkabeltraseene. Eksisterende traseer ble ikke registrert.

Resultat av registreringen

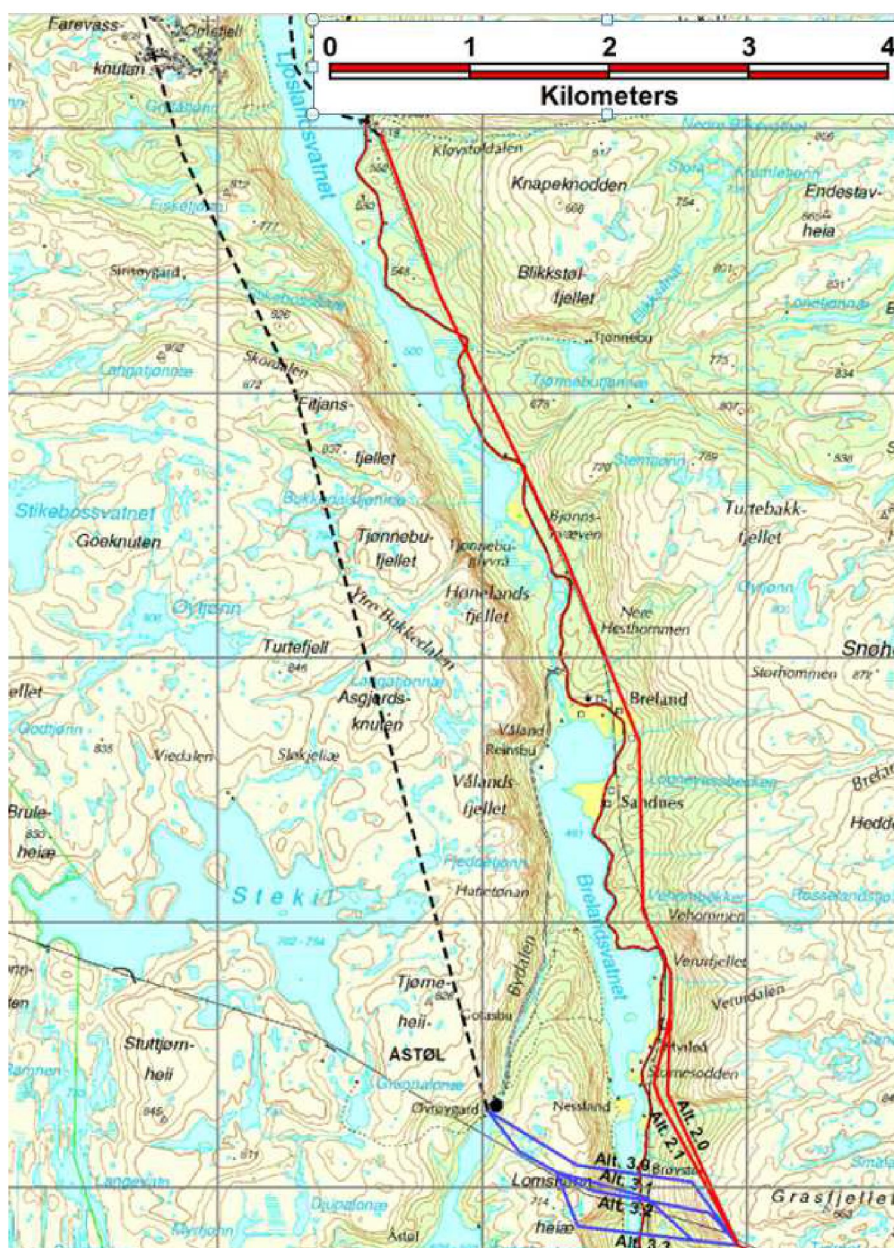
Langevatn: I magasinet er det registrert et stort antall steinalderlokaliteter (jf. rapport Nye Skjerka og Askeladden). Vannstanden var høy under registreringen og lokalitetene lå under vann. Vi fikk derfor ikke undersøkt bevaringstilstanden til de registrerte kulturminnene eller avgrenset utbredelsen av dem.

Ny veg og demning ved Langevatn

Vurdering: Planlagte tiltak vil ikke virke ytterligere skjemmende på registrerte kulturminner. Problemet er om nye tiltak vil skade registrerte fredete steinalderlokaliteter, jernutvinningsanlegg og stølsområder. På grunn av situasjonen i magasinet fikk vi ikke undersøkt om reguleringen har skadet kulturminnene ytterligere siden de ble registrert i 1992. Fylkeskommunen mener at det må søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene i kulturminneloven for alle fredete kulturminner i magasinet. Dette må avklares med NVE og Riksantikvaren. Det ble ikke foretatt nye registreringer i dette området. Det er lavt potensial for funn av uregistrerte kulturminner i områdene som berøres av økt reguleringshøyde. Registreringer her kan utsettes til det skal gjennomføres en arkeologisk registrering etter kulturminneloven § 9.

Ljosland-Breland: I strømtraseen som går fra Ljosland til Breland ble det kun registrert der den nye strømtraseen ikke følger nåværende strømtrase, fra begynnelsen av Brelandsvatnet til Vehommen. Her ble det registrert fem strukturer:

Strømtraseen fra Ljosland til Breland

S1: Rester etter en varde på en høyde i terrenget

S2: rest etter steingjerde

S3: Stort og langt steingjerde som går rundt innmarksbeite på gården.

S4: Liten Heller, litt vått i bunnen, høyt i terrenget og fin utsikt.

S5: Liten Heller, steinbunn og vått.

S1: rest etter varde

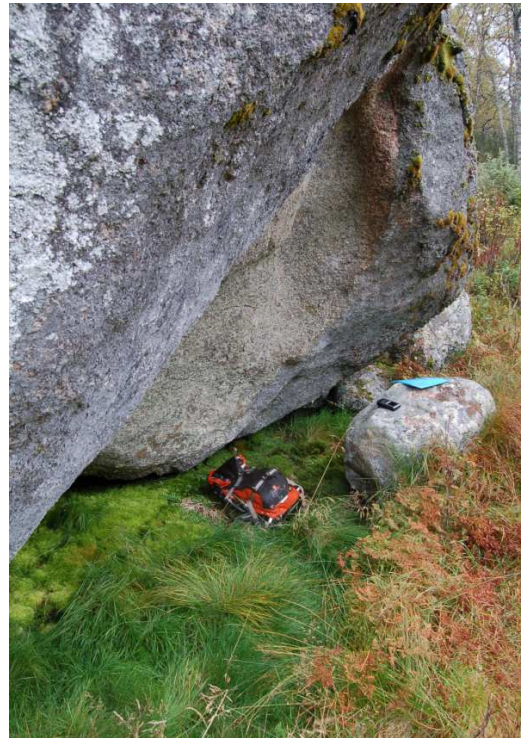
S2: rest etter Steingjerde

S3: langt steingjerde som går rundt innmarksbeite på gården

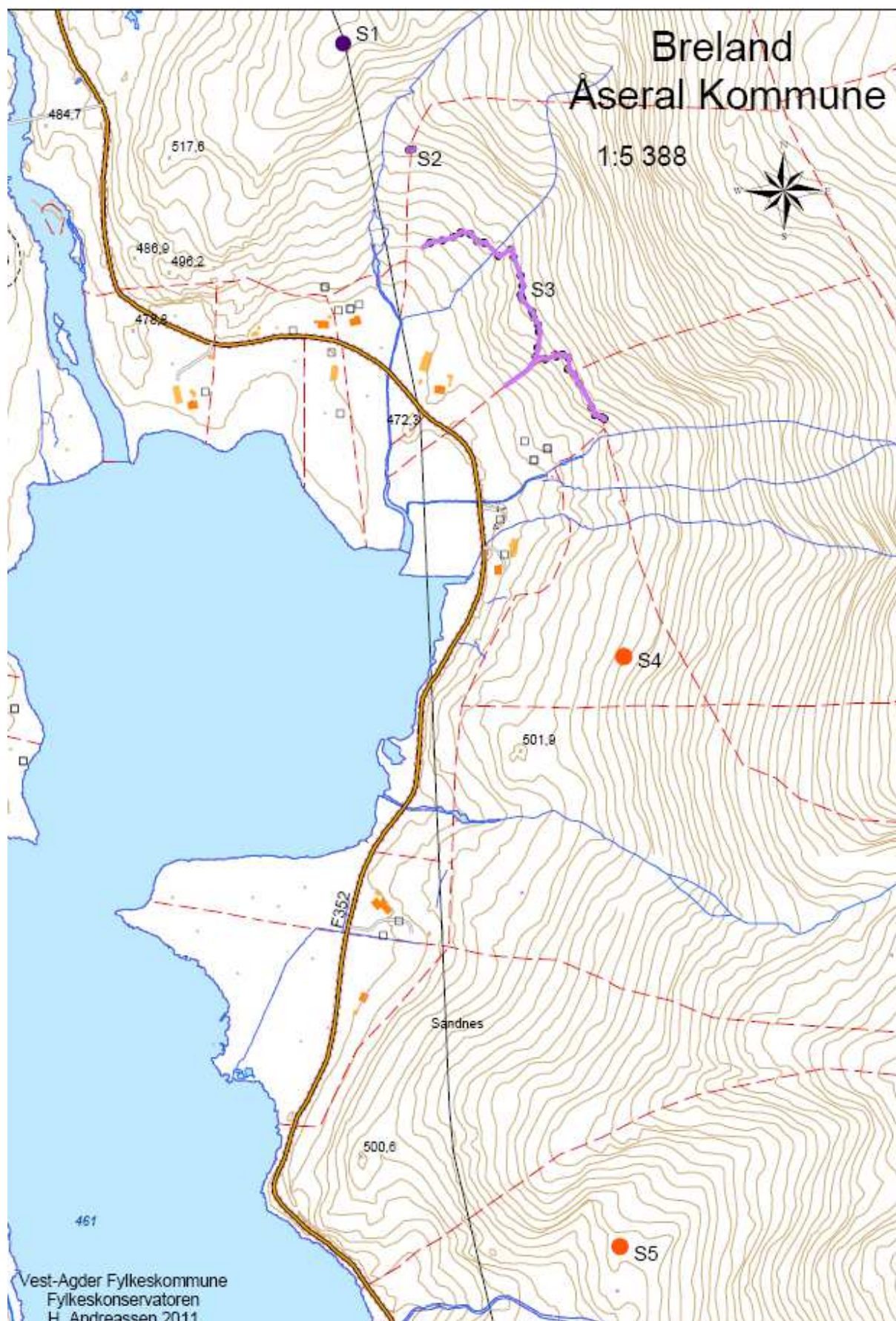

S4: Heller, med utsikt over Brelandsvaten

S5: Liten heller, store steiner og vått i bunnen.

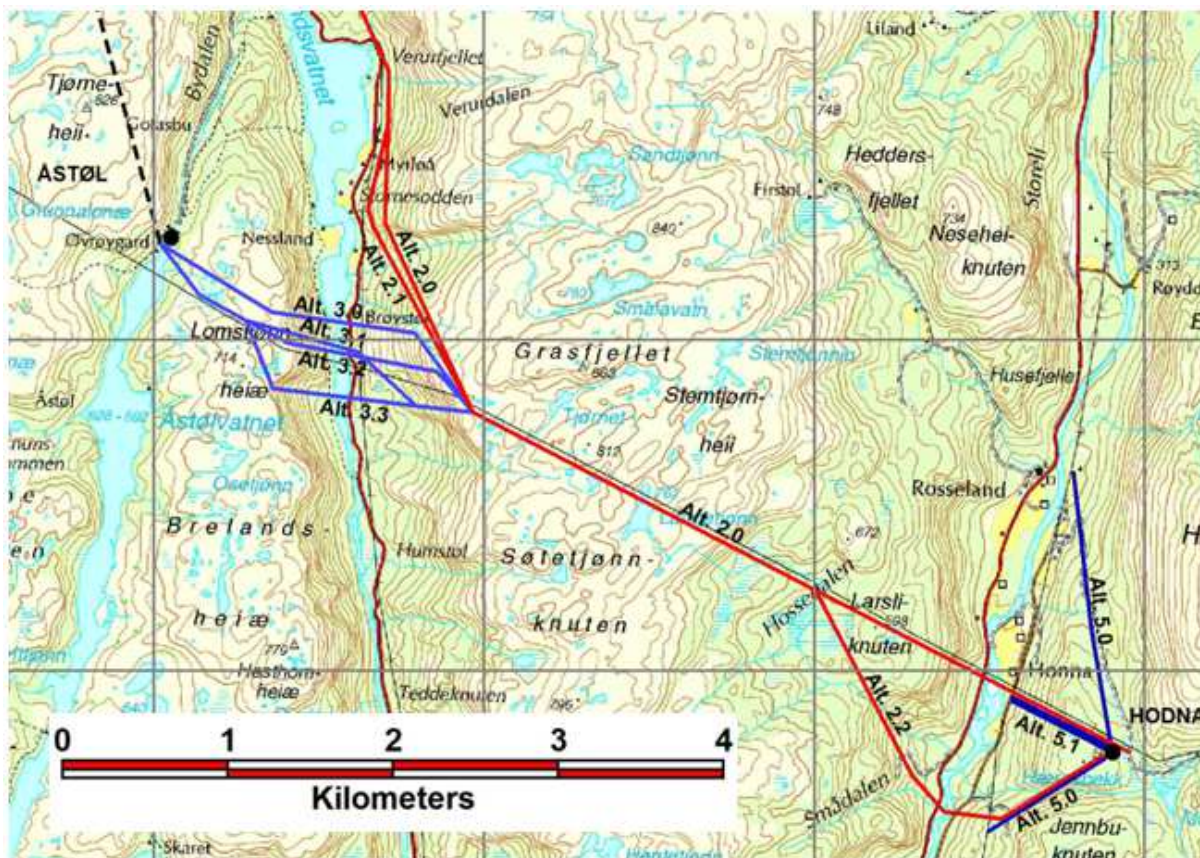

Kart med innmålte kulturminner, S1, S2, S3, S4 og S5.

Vurdering: Strømtraseen vil gå over/forbi et godt bevart kulturlandskap på Breland. Planlagte tiltak kan komme i konflikt med kulturlandskap og registrerte kulturminner. Avbøtende tiltak vil være å tilpasse plassering av master og luftspenn i forhold til dette.

Åstøl-Hodna:

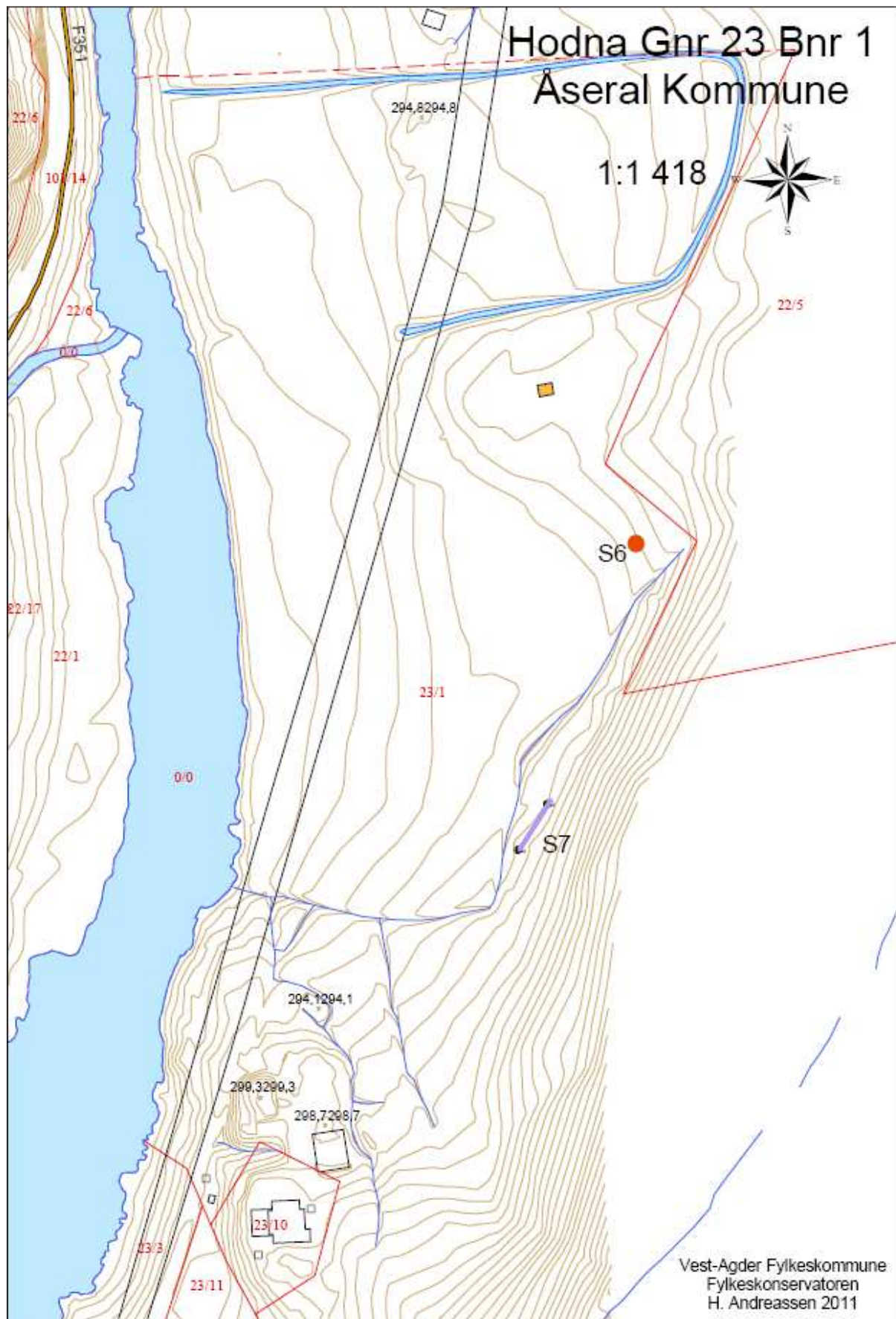

Åstøl-Hodna, Kart med ulike alternativer for strømtraseene

Ved Hodna, øst for elven ble det registrert ved alle strømtrase-alternativene. Helt nede ved elva, rett vest for Rosseland ble det registrert to strukturer: **S6:** en liten heller og noen små ryddingsrøyser. Ligger i den nordlige kanten av jordet i gnr23 bnr1. **S7:** Rester etter et steingjerde

S6: Liten Heller og ryddingsrøyser

Kart med innmålte kulturminner, S6 og S7.

Vurdering: Planlagte tiltak kan komme i berøring av registrerte kulturminner. Avbøtende tiltak vil være å plassere mastene så langt unna kulturminnene som mulig.

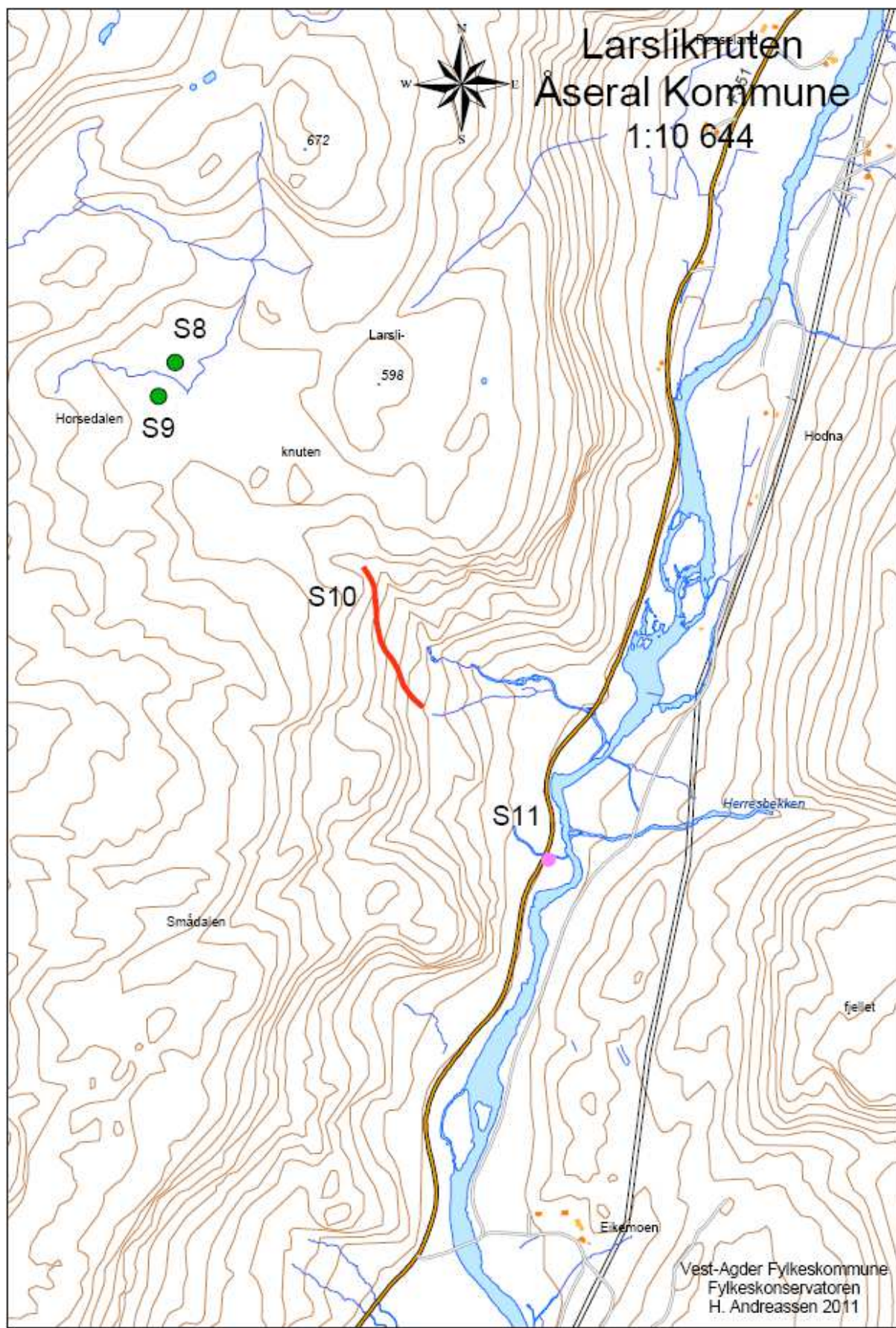
Ved Larsliknuten ble det registrert rester etter en Ødegård og en ferdselsvei. I tillegg ble det observert et fint område rett ved elven (like ved Smådalen) Hvor det ut i fra planen ser ut til at alternativ 2.2 kommer til å gå og at det trolig vil stå en mast her, i dette området vil det være aktuelt å sjakte maskinelt om dette alternativet tas i bruk. **S8** Hustuft fra ødegård, Stein fundament og rester etter treverk. (mulig laftet løe). **S9**: tidligere dyrket mark/beite og rester etter ødegård. **S10**: Ferdselsvei. **S11**: område aktuelt for sjakting

S8:hustuft fra ødegård.

S10: ferdselsvei.

Kart med innmålte strukturer, S8, S9, S10 og S11.

Vurdering: Planlagte tiltak kan komme i konflikt med et godt bevart og sammenhengende kulturmiljø. Luftspenn over dette kulturmiljøet vil ha stor negativ konsekvens for opplevelsesverdien. Avbøtende tiltak i dette området vil være å ikke bygge noe/velge en annen trase.

Ved Åstølsvatn er det planlagt ny kraftstasjon og tunnel i tillegg til diverse strømtrase alternativ. Kraftstasjonen er i konflikt med et nyere tids kulturminne: den tidligere registrerte Ødegården som ligger her (Øvre Øygard). Det ble tatt fire negative prøvestikk rundt ødegården, i tillegg ble det registrert en liten heller. Det ble også registrert en fin heller på fjellet bak ødegården. **S12:** Heller på fjellet bak Ødegården. Hellen er fin og tørr, med to mulige oppholdssted. En stor flat stein ligger over to andre store steiner som et tak, ligger også inntil fjellveggen. Inngangen er ca 1,5m bred og kun 1m høy, men 2,5mdyp. Fin utsikt. **S13:** Ødegård (Øvre Øygard), Det står i dag en liten hytte, hvor huset har stått, noen store steiner som grunnmur, og et steinhellelag utenfor inngangen, også utedoen står på gamle steinfundament. Det ble ikke funnet noe i de fire prøvestikkene som ble tatt rundt hytta, men rester av en gammel ovn ble funnet i torva. Rett bak hytta utgjør kanten av fjellet en liten heller. Liten for å være oppholdssted, men strategisk beliggenhet, fin for eksempel å lagre vedtre i.

S12: Heller på fjellet bak Øvre Øygard (Åstøl).

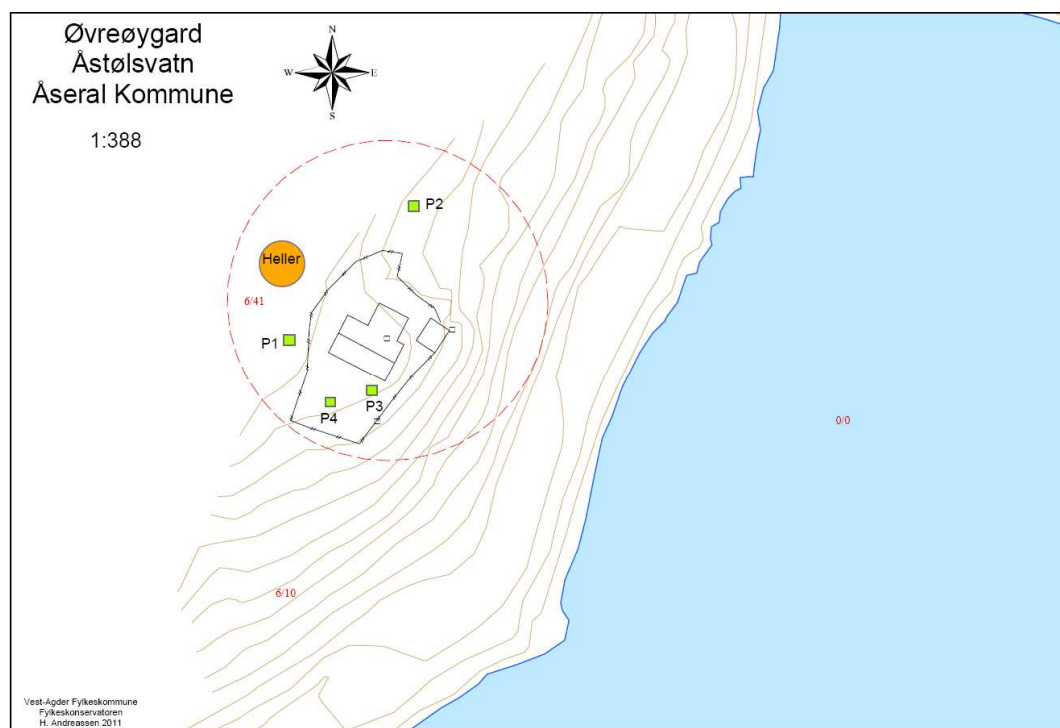

S13: Øvre øygaard, fundament i stein og steinlagt flate.

S13: Liten heller rett bak ødegården

Kart med innmålte prøvestikk, Øvre øygard.

Det ble prøvestukket rundt den tidligere Øygården/stølen i første rekke med tanke på steinalder bosetting, plassen ligger fint til på en hylle i terrenget med utsikt over Åstølsvatn, og med en liten Heller i fjellsiden. Det kan muligens tenkes at det ligger for høyt, at boplassene ville ligget nærmere vannkanten. Det ble ikke gjort noen funn av flint. Vannmagasinet i Åstølsvatn var på maksimum, de allerede registrerte boplassene ligger under vann.

Prøvestikk 1: 40x40x20cm, (vest for hytta) 7cm torv og matjord, 12cm kompakt rød sand/aur, før forvitret/frostsprengt berg i bunnen. Det ble funnet en jernplate rett under gresset, ser ut som en side av en gammel vedovn. (ingen andre funn)

Prøvestikk 2: 40x40x40 cm (nord for hytta) 5cm torv, 5cm grå leire, 25cm rød/oransje sand, 5cm brun leire. Ingen funn

Prøvestikk 3: 40x40x50cm (rett sør for hytta). 10cm torv, 3-4cm grått sandlag kun i nord og østlig profil 36cm rød kompakt sand. Funn av en rusten spiker i det øverste laget.

Prøvestikk4: 40x40x50cm (sør for hytta) 10cm torv, resten rødbrun kompakt sand, med noen torv/humusflekker. Gravd ned til fjellgrunn. Ingen funn

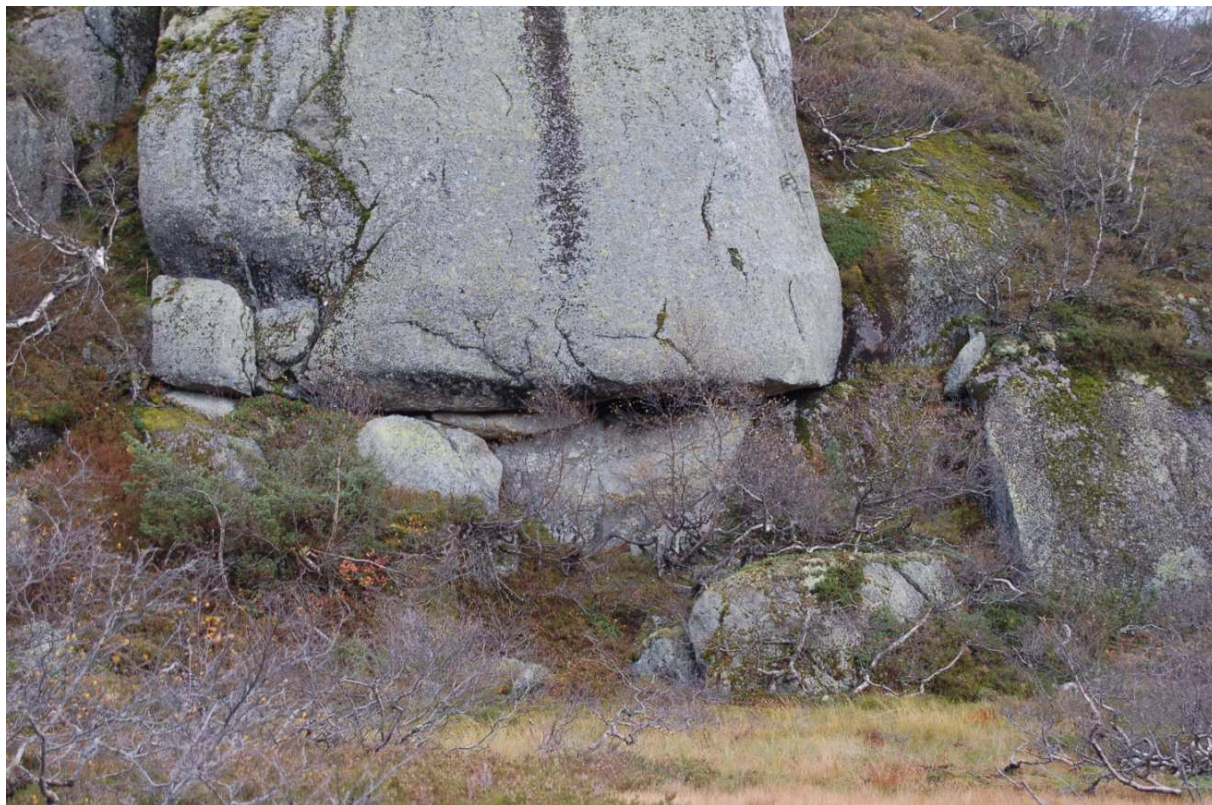
Prøvestikk 3

Lomtjønnheia: Her ble det registrert to små hellere, en fin prøvestikk lokalitet og en mulig fangstgrop. **S14**: En Stor stein på toppen av fjellet heller østover. Hellen er liten og litt upraktisk, men fin utsiktpunkt. 0,5m høy og 1,5m dyp. **S15**: Aktuell prøvestikk lokalitet. På toppen av Lomtjønnheia er det et spesielt landskap, det er et flatt terreng med mange små vann, det er også i ly av den høyeste fjelltoppen i nordøst. **S16**: Liten heller i fjellvegg, den er høy men kun 0,5-1m dyp, gir ikke mye ly. **S17**: Mulig fangstgrop. Det er en stor og dyp grop 4x3m i diameter og 1,5-2m dyp. Gropen ligger strategisk til like ved bratt fjellskrent. Det er imidlertid mistenkelig at den ligger i noe våtmark/myr grunn. Kan hende gropen er naturlig dannet av is.

Venstre: S14 Heller, Over: S15 område aktuelt for prøvestikking.

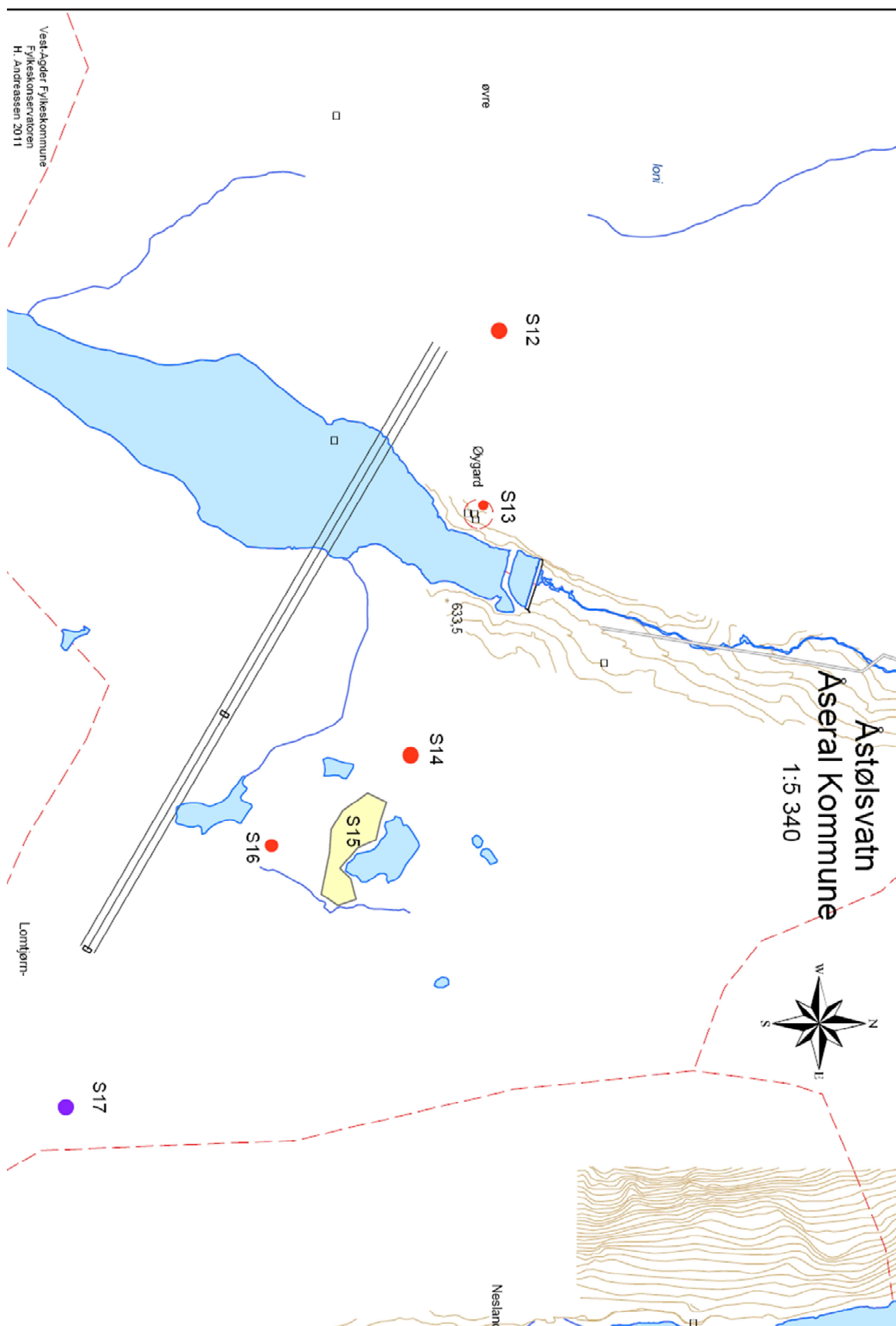

S16: Liten, noe upraktisk heller

S17: mulig fangstgrop, noe usikkert. Har sett flere naturlige groper i området.

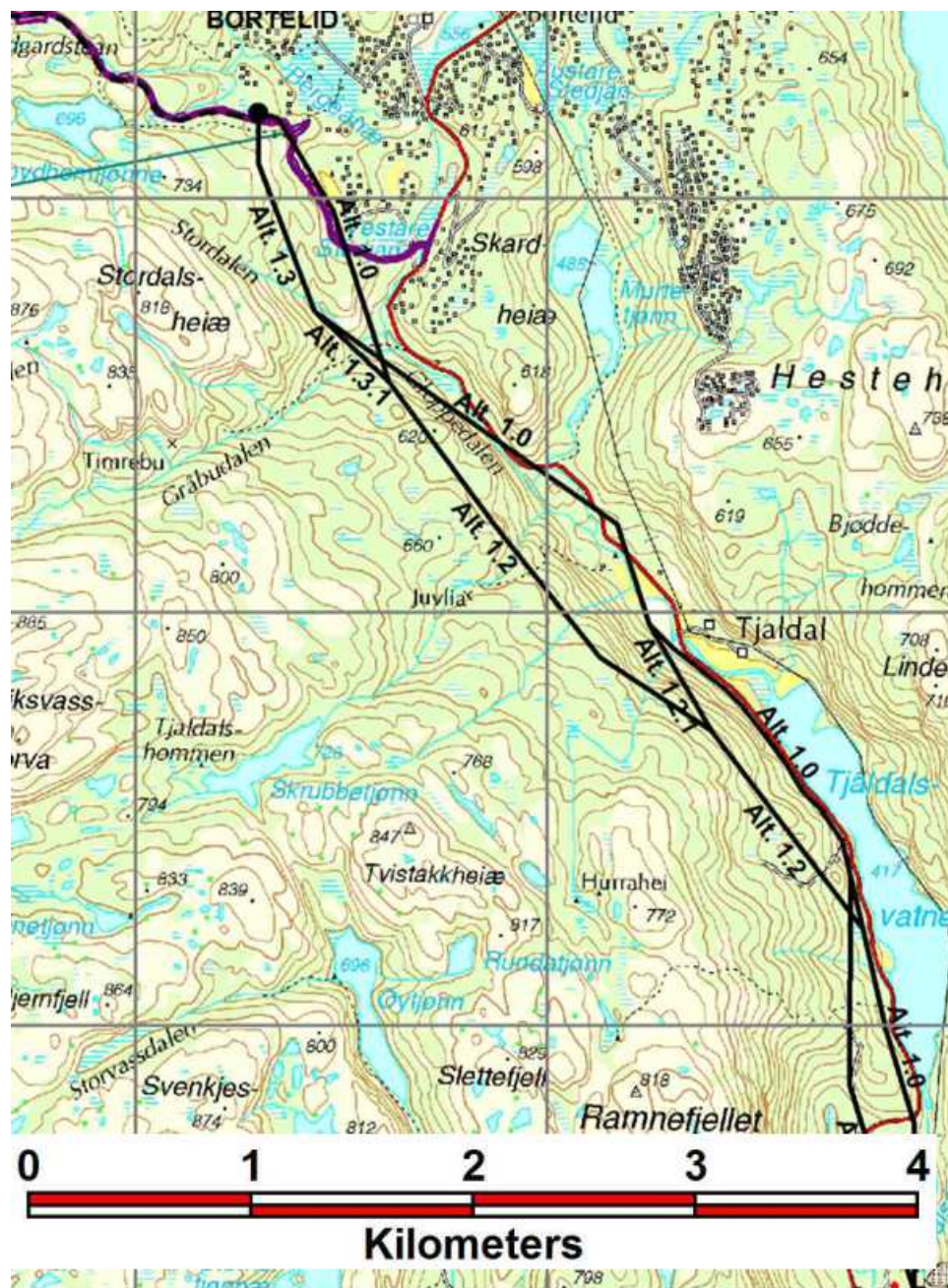

Kart med innmålte kulturminner, S12, S13, S14, S15, S16 og S17. (NB, feil i kartgrunnlag, mangler høydekoter)

Vurdering: Bygging av kraftstasjonen kommer i konflikt med Øvre Øygard. Dersom kraftstasjonen ikke kan flyttes et annet sted, må det foretas en grundigere arkeologisk registrering og dersom det blir påvist fredete kulturminner, må det søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene i kulturminneloven. Avbøtende tiltak vil altså være å foreta en arkeologisk undersøkelse for å ta vare på kunnskapsverdien. I dette området er det spesielt uregistrerte kulturminner under bakken som er interessante. Stølsområder har gjerne en svært lang brukstid, fra yngre steinalder (2-3000 f.Kr.) og frem til i dag.

Bortelid- Logna: Mesteparten av dette strekket går langs bratte fjellskrenter og nåværende vei, det ble ikke registrert her. Det ble registrert ved det nordligste stykke på Bortelid og det sørligste stykke på Logna.

Strømtraseer fra Bortelid til Logna.

På Logna ble det observert et område som vil være aktuelt å sjakte maskinelt. Det står allerede en kraftstasjon og strømmaster her, men om det skal utbygges ytterligere vil det være aktuelt med sjakting. Det er en fin åpen flate rett hvor elva munner ut i Svartevatn og i ly av Osfjellet/haupeliknuten i øst.

S18: Fint område for tidligere bosetting og /eller jernvinneanlegg, aktuelt område for maskinell sjakting.

På Bortelid ble det kun registrert en struktur.

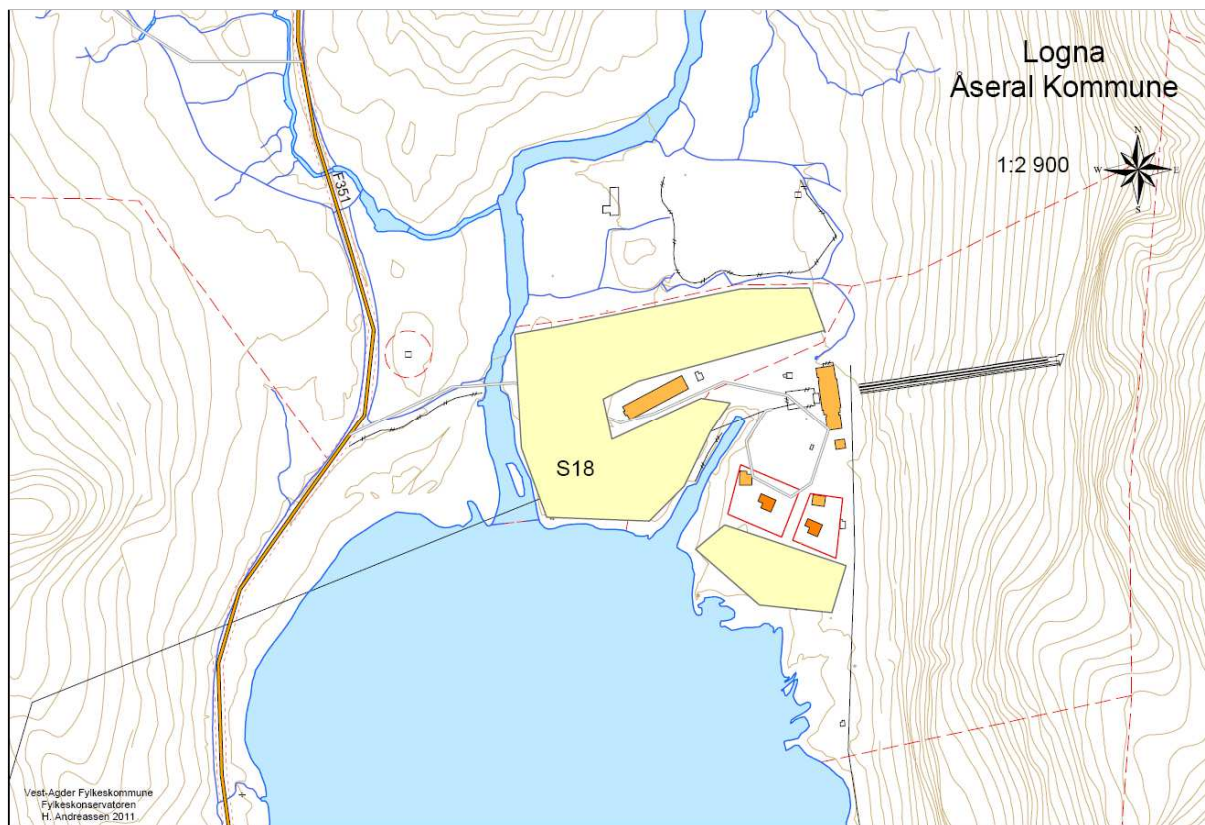
S19: Heller, i en røys i en stor fjellsprekk. Det er mange små hellere og huler i denne ura som ligger i en dyp fjellskrent. Det er fin utsikt, men ellers er det ulent terreng og derfor noe upraktisk oppholdssted.

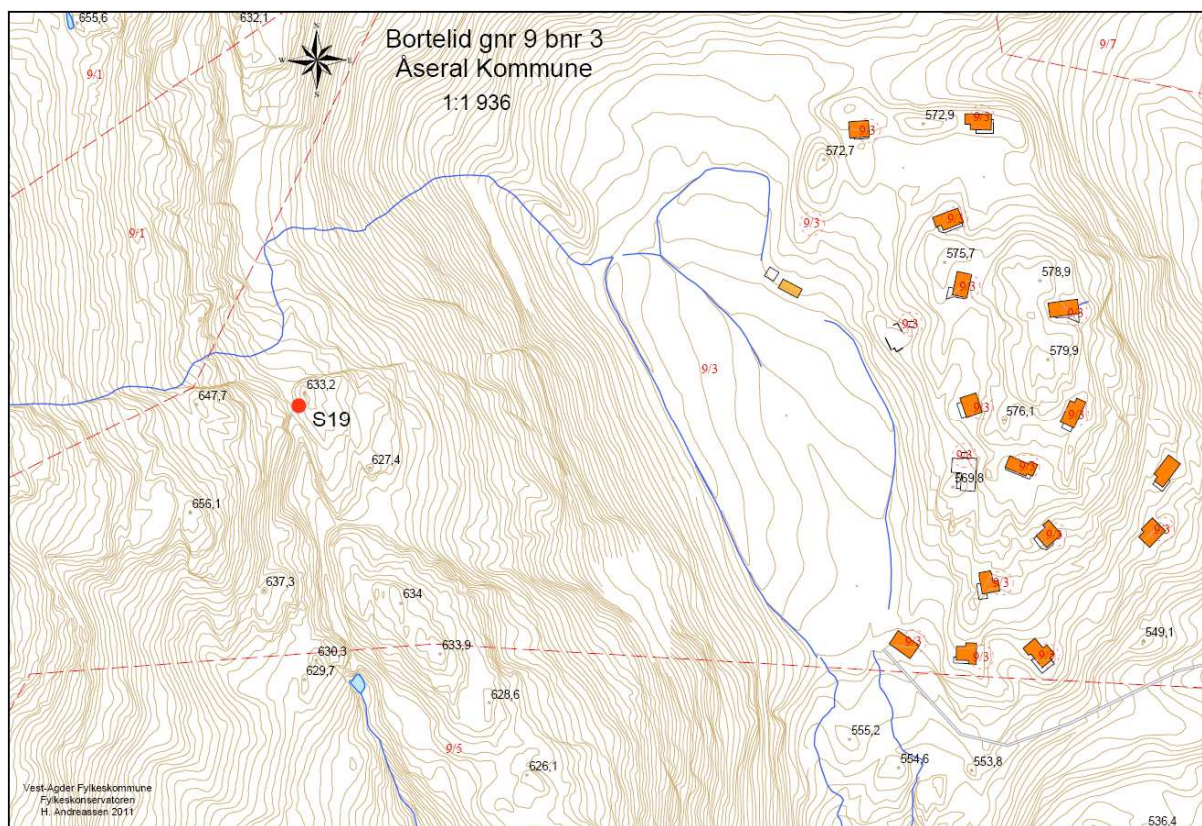
S18: område aktuelt for sjaktning, ved eventuelle planer om utbygging.

S19: Heller og små huler i ur i fjellsprekk.

Kart med innmålt område på Logna, S18.

Kart med innmålt kulturminne S19.

Avslutning

Planlagte tiltak skal i all hovedsak bygges i områder som allerede er utbygd. Vi vurderer derfor konfliktnivået for kulturminner og kulturmiljø som lavt.

Forholdet til registrerte kulturminner i Langevatn må avklares. Vannstanden blir etter bygging av ny dam høyere enn i dag, og det er et definisjonsspørsmål om de fredete kulturminner blir berørt av dette tiltaket eller om de allerede er berørt av tidligere reguleringer/konsesjoner. Vi mener at alle kulturminnene må behandles som berørte, og at det må søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsen i kulturminneloven.

Det er ikke gjennomført en fullstendig registrering etter kulturminneloven § 9. Synlige kulturminner er registrert, men ikke fredete kulturminner under bakken.

Det er middels til stort potensial for nye funn av fredete kulturminner ved Øvre Øygaard. For øvrige områdene er det fra middels til lavt potensial for nye funn.

Vedlegg

1. Oversikt over tidligere registrerte kulturminner
2. Strukturliste med koordinater

Vedlegg 1: Oversikt over registrerte kulturminner.

ID nr.	Sted	Kulturminne	Beskrivelse
112196, 112197, 112199, 112200, 112202, 112203, 112204, 112205, 112206, 112207, 112208, 112209, 112210, 112212, 112213, 112214, 112215, 112216, 112395, 112396, 112399, 112401, 113176,	Langevatn	13 boplass/aktivitetsområder 6 Jernvinneanlegg 2 Funnsted 2 Annen type lokalitet	Se askeladden kulturminne database eller registreringsrapporten for Nye Skjerka fra 1992. For utfyllende beskrivelser
30163	Breland	Hustuft	Fornminne: Hustuft. I gresset midt på neset, en hustuft, rektangulær, 2 x 4,6 m Ø-V. Steinene, mesteparten 0,4 m, enkelte inntil 0,6 m, ligger i to lag (men ikke i Ø siden). Enkelte steiner ligger inne i tuften. Jordbor ga ikke noe indikasjoner. Ble påvist av Eikeland.
69260	Breland	4 Hellere	Beskrivelse: Fornminne 1: Todelt heller med åpning mot N og S, begge dråpefall orientert ØSØ-VNV. Deles under blokken av tørrmurt vegg ØSØ-VNV, 1,8 m lang, 1 m høy. Den sørlige helleren synes å være den egentlige helleren, med tørrmurte partier og i Ø og V siden. N helleren måler: lengde 2 m, høyde 1,2 m, dybde 1,5-2,5 m. S helleren måler: lengde 4 m, høyde 1,2 m, dybde 1,5-3 m. I S helleren ble det tatt to prøvestikk: enese funn et brent bein (evt. dyretann). 15 m NNV for fornminne 1 ligger: Fornminne 2: Heller i svært blokkrik skråning med vid utsikt mot NØ, en heller med åpninger og dråpefall mot N og Ø. Helleren måler: lengde 4 m, maks dybde 5 m. En liten underliggende blokk deler helleren i to avdelinger: en ytre, østlig, 2 m høy, og en indre, vestlig 1,2 m høy. Indre helleren har en V vegg som er delvis dannet av opplagte seiner, og en usikker eldstad (meget utydelig konstruksjon). Jordlager mangler. Også på blokkens V side finnes dråpefall mot andre blokker - neppe hellere. 10 m Ø for fornminne 2 ligger: Fornminne 3: Heller. En liten blokk med heller som har åpning mot N og måler: lengde 2 m, høyde 1,4 m, dybde 1,6 m. Utsikten mot N hindres helt av mindre blokker. I hellerens indre del en eldstad med diameter 0,8 m. I dens ytre del danner en naturlig plassert "sittestein". Mangler jordlager. Blokket har et dråpefall på NNØ-siden også - neppe heller 30 m NNØ for fornminne 3 ligger: Fornminne 4: Heller. I bratt blokkrik skråning ved elvebrinken. Helleren ligger i en karakteristisk rekke med tre blokker Ø-V, vel synlig fra N. Den dannes av det vestligste og midtblokken. Helleren måler: lengde (= dråpefall mot Ø) 2 m, høyde 1,7 m, dybde (= dråpefall mot N) 1,5 m. I helleren finnes en sitteplass av opplagte steiner under midtblokkens Ø side. Øverst er det lagt en flat stein 0,65 x 0,45 m. På en stein ved midtblokken ligger en "knusestein", slått av lokal bergart, formen minner om .....blokk, men neppe blokk. I samme område som de

			registrerte hellere ble notert flere mindre blokker med dråpefall, manglende funn eller indre konstruksjoner. Torfinn Hageland har vore og sett på helleren i 2007: Helleren ligg i ei ur 300 m sør for bru. Det stemmer at der er ein heller under steinblokk med livdemur midt under, men av sandavsetningar kan ein sjå at dei må ha brukt den delen av helleren som ligg på øvre (nordvestre) side av livdemuren. Dei andre hellerane er vanlege innsnøg i ei ur.
78354	Breland	Heller	Fornminne: Heller. En svær blokk med dråpefall på N og Ø siden danner en heller som deles i to av forskjellige nivåer, ifølge den naturlige skråningen. Den nordlige, øvre avdelingen dannes av den N sidens dråpefall og en mindre blokk som ligger i kant med det svære blokket. Denne avdeling åpner mot NV og Ø. Ø åpningen har en delvis tørrmurt lav vegg: lengde 1,3 m, høyde 0,6 m. Avdelingen måler: lengde 1,4 m, høyde 1,3 m, dybde 1,2 m. Den SØ, nedre helleren har en åpning mot Ø, og måler: lengde 1,7 m, høyde 1,8 m, dybde 1,3 m. Påvist av Odd Arild Eikeland, grunneier på gnr 6/10. Ifølge Eikeland er tørrmuren lagt på 1900-tallet av en lokal person som han har truffet. Funn av mårfele som bestod av gildrepinner og ei steinhelle.
78355	Breland	Rest etter tuft, groper og grøfter (uavklart)	Beskrivelse: 75 m S for moderne hustuft: Fornminne 1: Regelmessig oval grop 5,4 x 2 m N-S, dybde 0,3 m. Bratte kanter, men forhøyd grunn ved Ø-siden. Ett negativt prøvestikk viste steril undergrunn direkte under gresset. 28 m SØ for fornminne 1 og 20 m V for strandbrinken ligger: Fornminne 2: To grøfter som eventuelt har drenert hustuft, anlegg eller annen bygning. Grøftene danner N-V sidene i et rektangel 20 x 7 m N-S, og måler: bredde 0,8 m, dybde 0,3 m. Hele grøftene var gressbevakste. Det rektangulære området danner en tydelig terrasse mot lavere grunn i Ø. Opplagt jord fra grøftingen danner en gressbevakst forhøyning, innenfor grøftene: 0,8 m bred, 0,25 m høy. I denne "voll" finnes en tydelig åpning i rektangelets V-side, 6 m S for rektangelets NV hjørne, som måler 0,8 m i bredden. 2) Rektangelets sørligste del er ca 0,2-0,4 m høyere, så eventuelt bygning har ligget i dets nordlige del, 14 x 7 m N-S. Ett prøvestikk ble tatt innenfor "åpningen". Matjorden var 0,25 m tykk, med steril undergrunn bestående av sand. 0,2 m under overflaten ble påtruffet et noe utydelig lag av spredte kullbiter. I strandbrinken 20 m Ø for grøftene ble ikke påtruffet noe jernslag. 16 m SV for fornminne 2 ligger: Fornminne 3: Regelmessig oval grop, 4,7 x 2,3 m N-S, 0,25 m dyp med hellende kanter. Gressbevakst. Prøve med jordborr var negativt. 19 m VNV for fornminne 3 ligger: Fornminne 4-5: To steinsamlinger; den østlige 1,8 x 1,1 m Ø-V, oval 0,3 m høy. Den vestlige uregelmessig med diameter 0,5-0,4 m, ca 0,1 m høy. De to steinsamlingene er ikke gressbevakste. For øvrig ble det i området notert 3 groper med diameter ca 1 m, 0,2 m dyp, hellende kanter, gressbevakste. Jordborr ga ikke noe indikasjoner. Konklusjon: 2 og 3 kan være helt tomte kullgroper, fylt med sediment fra flommer. 2 kan være temmelig ..... (grøftene) temmelig påvirket av flommen og hører sammen med dyrking (evt.) 4 er sannsynligvis moderne rydningsrøysere fra opprykking i 30-årene eller dannet i tilknytning til tunnelbygging ved Vålandshalsen.
110504	Breland	Setervoll	Tuft etter lafta løe. Staden har namn av hyrne, hjørne. Innmarka ligg på ein odde som stikk ut som eit hjørne i vatnet.

110505	Breland	Setervoll	Tuft etter lafta løe.
110506	Breland	Tuft	Tuft etter støl. Er omtrentleg lagd av på kartet.
112391	Breland	Slagg	Slagg (sinders) er funne 100 m aust-vest og 10 m nord-sør langs stranda. På sandmoen nord for stranda ligg det minst 10 groper som etter jordboring viste noko kol, men ikkje tydeleg lag av kol, så det kan koma av sviing av gras i slåttemarka.
113471	Breland	Heller	To motståande hellerar i eit område fullt av steinblokker. Vestre heller har opning mot aust, dropefallet vender sørsøraust - nordnordvest. Der er are av steinheller med oppmura benker rundt aren, under helleren. Helleren er 4,5 m brei, 2,4 m høg og 3 - 3,5 m djup. 3 m austafør ligg den austre helleren, men den har opning mot sørvest, og dropefallet vender nordvest-søraust. Helleren er 1,7 m brei, 1,7 m høg og 5 m djup. Inne i helleren blei det funne ei mårfelle av gildrepinnar og steinhelle. Området mellom hellerane utgjer eit tun med inngang frå søraust.
110293, 110302, 111848, 111849, 111986, 112167, 112168, 112169, 112170, 112172, 112174, 112175, 112176, 112177, 112179, 112181, 112388, 113579, 112181, 112388, 113579, 110294, 113583	Åstøl	7 annen type lokalitet 1 jernvinneanlegg 7 bosetting/aktivitetsområder 4 annen arkeologisk lokalitet	Se askeladden kulturminne database eller registreringsrapporten for Nye Skjerka fra 1992. For utfyllende beskrivelser
19357	Hodna	Haug (uavklart)	Rund haug, klart markert. Pent avrundet form, bygd av grus og sand. Nedgravning i toppen, ca 1 x 1m, dybde ca 0,25m. Haugen er bevokst med bartrær og lyng. Rundt haugen er terrenget temmelig fuktig. D ca 10m, h ca 1,5m. Haugen er sannsynligvis en naturdannelse. Ca 1960 grov Johan Rosslund, som bor i Amerika, i haugen for å finne noe. Han fant imidlertid bare "stein som var brent." Opplyst 17.09.1976 av Tomine Rosslund, søster til Johan Rosslund. SØ og Ø for haugen finnes flere hauglignende formasjoner, som er sikre naturdannelser.
39364	Logna	2 Gravhauger	Rundhaug, pent avrundet profil. Toppen flat, men likevel rimeligvis urørt. Klart markert, sterkt steinblandet. Noe mindre stein i dagen. Bevokst med bjørk, furu, gress ellers gress og lyng. D ca 9m, h ca 1,25m. Kloss inntil, Ø for haugen: Forhøyning, bevokst med noen trær i Ø-kant. L Ø-V ca 4m, br ca 3m, h 0,2-0,5m. Klar naturdannelse. Terrengbeskrivelse: Småkupert Ø-vendt strandflate. Furuskog, i bunnskiktet gress,

---

			lyng. I Ø sees Svartevaten, i NNØ Lognatun, fv 35 i V. Pen beliggenhet.
--	--	--	---

Vedlegg 2: Strukturliste, med koordinater

Str. nr.	Nord	Øst	Tolkning/Beskrivelse
1	6511993	406916	Rester etter en Varde (Breland)
2	6511771	406995	Rest av Steingjerde (Breland)
3	5611771	407066	Stort Steingjerde rundt innmarksbeite (Breland)
4	6511289	407245	Heller, vått i bunnen. (Breland)
5	651068	407232	Liten Heller, stein i bunnen og vått.(Breland)
6	6507168	411645	Ryddingsrøyser og liten Heller. (Hogna)
7	6507088	411611	Rester av et steingjerde (Hogna)
8	6506313	409913	hustuft etter ødegård (Larsliknuten)
9	6506237	409871	Opparbeidet/ryddet mark, og rester etter ødegård. (Larsliknuten)
10	6505735	410372	Ferdselsvei. (Larsliknuten).
11	6505184	410760	Område aktuelt for sjakting, om strømmaster skal stå her. (Smådalen/Hogna)
12	6508583	405797	Heller på fjellet bak øvreøygard. (Åstøl)
13	6508553	406020	Øvre Øygard, fundamenter i stein og rest etter ødegård/støl (Åstøl)
14	6508475	406308	Heller på toppen av Lomtjønnheiæ (Åstøl)
15	6508403	406308	Område aktuelt for prøvestikking om strømmaster skal stå her. (Lomtjønnheiæ)
16	6508304	401416	Liten Heller i fjellvegg, noe upraktisk. (Lomtjønnheiæ)
17	6508061	406725	Mulig fangstgrop. Noe usikkert om den dype gropa rett ved fjellskrenten kan være formet av naturen. Flere naturlige groper ble observert i området. (Lomtjønnheiæ)
18	6514639	413649	Område aktuelt for sjakting, ved videre utbygging av strømmaster og/eller kraftverk. (Logna)
19	6520062	410724	Heller i ur i fjellsprekk. Mange små huler og hellere, men ulent og upraktisk terreng.(Bortelid)